

havia manifestat que a Figueres rebia maltractaments de guàrdies i companys. El *Vaquilla* volia ser traslladat de Figueres.

Finalment l'han traslladat i ha anat a parar a la presó nova de trunca de la Generalitat, a Brians. Ja tenim un pres satisfet.

L'altra fulla de la tisora concerneix un pres de molta més consideració: em refereixo, i vostès ja ho han endevinat, al famós J.R., Javier de la Rosa Martí, detingut fa gairebé un mes a la Model de Barcelona, després del munt de querelles que li han caigut a sobre.

Els primers dies de l'estada de J.R. a la Model van respondre als patrons co-

neguts: constitució —mitjançant un cert nombre de doblers— d'un guàrdia de cos. És normal que aquests milionaris fets en un no res busquin, fins i tot per complir els seus deures religiosos, la companyia de guàrdies de cos. Això, ho vàrem poder veure els ciutadans corrents: J.R. passejant per la Model bo i menjant-se un entrepà (li desitgem que fos de pernil) i aleshores —no en tinc dades científicament comprovades— un funcionari va advertir el director que, fa pocs anys, hi havia a la Model un mafiós marsellès (Vacarizzi) i que un “company” va llogar un pis davant la Model i amb un fusell de mira telescòpica va “liquidar” el pobre Vacariz-

zi. Abans de córrer aquest perill, ara que els jutges descobreixen els entramats de J.R., va disposar el seu trasllat a Brians.

Heus aquí el que deia al començament: ja tenim junts J.R. i el Vaquilla. Jo els convido a llegir l'article breu del Vaquilla a *Tribuna* donant compte d'una jornada de convivència. Sembla que J.R. s'acostuma al règim de Can Brians: fins i tot el dissabte i el diumenge pot anar a missa. Algunes altres coses li deuen resultar —segons que explica el Vaquilla— un xic més emprenyadores, però ha entrat una ratxa que ni Silvio Berlusconi no es pot considerar exempt del pijama de ratlles.

Fabià Estapé

Sobre el 0,7% del PIB

En plena campanya de demanda a les institucions, Muriel Casals analitza què significa per a una economia com la nostra donar aquest percentatge del PIB.

La manca més aproximada de conèixer el nivell de progrés econòmic d'un país consisteix a dividir la seva Renda Nacional pel nombre d'habitants. La renda per càpita ens permet de classificar els països en rics i pobres. Si, a més, disposem d'informació sobre el grau d'igualtat en la distribució de la renda tenim una visió exacta del nivell de vida dels ciutadans del país en qüestió.

Als països que anomenem desenvolupats, la renda permet uns marges de despesa de les famílies, les empreses i les administracions que sobrepassen de molt la satisfacció de les necessitats bàsiques. Això és molt positiu. Permet d'educar els joves durant més anys, d'atendre els vells, de pagar la producció artística i moltes coses més —un cop atesa, és clar, la renovació necessària de l'estoc de capital que permetrà de ser encara més rics en el futur—. Però sovint una part d'aquesta despesa, que podem considerar “de luxe”, té destinacions menys positives, com ara la producció d'armes, el mercat de drogues, o la compra de consciències.

Al que en diem països en vies de desenvolupament, perquè ens fa angúnia de dir-ne països pobres, que és el que són, la renda és insuficient per a cobrir les necessitats més bàsiques, en els casos més extrems, i en tot cas no els permet de dotar-se d'una infraestructura en béns de capital: carreteres, màquines, i sobretot escoles,

que són elements indispensables per a sortir de la pobresa.

Països rics en sentit modern vol dir països industrialitzats. Si observem la seva història, hi trobem en tots els casos dues condicions que es consideren essencials per al progrés econòmic: un elevat nivell de moralitat en els afers públics i una bona educació popular.

Llegint la literatura del segle XIX sobre aquest tema, hi trobem el convenciment que amb una població ben educada, vivint en un context políticament estable, amb governs honestos i amb participació popular, la inversió en béns de capital apareixeria d'una manera natural. Certament. L'experiència històrica mostra que el nivell de vida ha crescut d'una manera continuada als països on la majoria de la població és alfabetitzada.

Al segle XX, en canvi, s'ha escrit molt més sobre la inversió. Sabem que el desenvolupament polític no s'importa, essent així que el capital pot ser exportat dels països que tenen molta capacitat d'estalvi als que no tenen res per a invertir. Els moviments internacionals de capital han crescut espectacularment aquests últims anys. A més, avui disposem de bons instruments de comptabilitat nacional i podem mesurar el producte i la renda obtinguts en cada país.

És en aquest context que podem pensar en el significat de la campanya en favor

de cedir el 0,7% del Producte Interior Brut per ajudar al desenvolupament econòmic dels països pobres.

El primer pas consisteix a calcular aquesta magnitud. És ben fàcil: cal treure 70 cèntims de cada 100 pessetes generades per l'activitat econòmica realitzada dins el nostre territori: donat el nostre nivell de renda, continuarem essent gairebé igual de rics sense aquesta quantitat. En canvi, aquesta mateixa quantitat de diners ben situada en un país pobre tindrà un significat econòmic molt més important.

Aquest és un aspecte de la qüestió. Un país ric, com és Catalunya, pot prescindir del 0,7% de la seva riquesa, i els seus ciutadans ni se n'adonaran. Un altre aspecte és com s'administren aquests diners. La proposta que fan en aquests moments les plataformes que reclamen la cessió del 0,7% del PIB és que aquesta quantitat s'inclouï en els pressupostos públics. És a dir que, una vegada coneguda la xifra, sigui l'administració, en el cas de Catalunya la Generalitat, qui obri una partida explícita, en la columna de les seves despeses, per a aquesta finalitat. Això vol dir que haurà de ser el Parlament, en la seva discussió sobre els pressupostos, qui decidirà d'on surten aquests diners.

Sembla un procediment correcte, perquè els ingressos dels pressupostos públics tenen l'origen essencialment en les butxaques dels ciutadans (els impostos pagats

pels individus i les empreses). Ara bé, hem de tenir clar que proposem una despesa addicional que caldrà pagar, ja sigui augmentant algun tipus d'impost, ja sigui reduint alguna partida de les despeses. De fet, en una situació de recuperació econòmica com la present és bastant lògic de

pensar que podríem pagar acceptant que la despesa pública sigui un 0,7% menor.

No cal cap esforç gaire gran d'imaginació per a triar quines partides de la despesa pública es podrien reduir. No és casual que els fermes defensors del 0,7% siguin joves que van contra el servei mili-

tar. Si, efectivament, som una població educada que participa democràticament en les decisions que pren un govern honest, ens anirem assemblant als suecs que donen el 2,4% del seu PIB; és clar que la seva renda per càpita gairebé dobla la nostra!

Muriel Casals

Contraatac a la RAE

Bernat Joan i Marí repassa els sis punts de l'escrit de l'Institut d'Estudis Catalans que replica la carta de la Real Academia sobre l'ús de l'espanyol.

Pocs dies després d'haver-se fet pública la carta de la Real Academia Espanola de la Lengua sobre la situació de l'espanyol, l'Institut d'Estudis Catalans l'ha respost en un text de sis punts.

En el primer, el IEC segueix la tàctica dialèctica de mostrar les contradiccions de l'adversari: afirma que el text de la RAE contradiu els mateixos estatus de l'esmentada institució. Res a dir. Mostrar les contradiccions internes de la RAE obre el camí per deixar aquesta "institució arnada" (definició ben encertada, de Quim Monzó) en evidència.

El segon punt ha estat el més comentat pels mitjans de comunicació. Allí el IEC acusa l'Academia Espanola (Real, per descomptat) d'atemptar contra la convivència dins la nostra societat, "tant a Catalunya com al País Valencià i a les Illes Balears". Particularment, no crec que a les Illes i al País Valencià tenguin una gran influència, aquesta carta tan poc "acadèmica", perquè, en aquesta part de la nostra nació, no es donen habitualment els símptomes normalitzadors que es critiquen fent referència al Principat. Aquí hi ha dues qüestions: per un cantó, ja els sembla bé, als *acadèmics*, la glotofàgia que sofrim a les Illes Balears i Pitiüses i, sobretot, al País Valencià. Per l'altre, donen ales a la política de desestabilització i crispació que les hordes d'en Vidal-Quadras practiquen al Principat.

Quan el cardenal Richelieu va inaugurar aquest *tinglado* de les acadèmies, ja es podia preveure que aquestes institucions tendrien actituds de bel·ligerància políti-

Emili Giralt, president del IEC. L'Institut contradiu la RAE.

ca. No n'hi ha prou amb "limpiar", "fjar" i "dar esplendor". Per això serveix qualsevol detergent. Per tant, podem suposar que les consideracions del tercer punt de la resposta del IEC deixaran els membres de la RAE ben freds. Segons ells, la Constitució espanyola dóna una preponderància a l'espanyol que cal respectar. Que a Catalunya es lluiti contra això tampoc no té res d'especial: en realitat, en aquest assumpte tothom hi fa la feina que li pertoca.

En el quart apartat, la declaració del IEC fa observar que, malgrat l'alarma de la RAE, encara no existeix ni tan sols un anivellament entre el català i l'espanyol. Aquest desnivell s'accentua a les Illes i al País Valencià, cosa que hauria valgut la pena de remarcar.

Al cinquè punt hi llegim que la distinció entre "llengua vernacla" i "llengua comuna" no és pertinent. "Tan llengua vernacla és el castellà al seu territori com llengua

comuna cada una de les altres llengües de l'estat al territori corresponent". Fins aquí, la teoria. A la pràctica, l'espanyol fa la funció de llengua comuna (fins i tot, de vegades, d'estàndard en la comunicació interdialectal entre catalano-parlants) i el català, el basc i el gallec constitueixen particularitats "vernacles" (concepte que s'utilitza en oposició al de "llengua nacional"). Perquè s'estableixi un altre tipus de situació sociolingüística cal una "revolució sociolingüística" (usant un rètol aracilià) per arribar a aconseguir la sobirania sociolingüística catalana (porció indiscutible de la

sobirania *tout court*).

El sisè punt hi afegeix una mica de literatura. S'hi diu allò que és obvi: a Espanya no existeix una cultura de la pluralitat. Tot plegat ens fa pensar que la tasca del IEC d'infondre un toc civilitzador al niu d'arnes de la RAE és ingent i que difícilment pot arribar a bon port. I aquest raonament ens condueix a un altre: fa uns mesos, a França, van estar a punt d'aprovar una llei de defensa (llegiu d'imposició generalitzada) del francès; als acadèmics espanyols els agradaria això mateix per als territoris del seu estat, que volen mantenir a tota costa. Per a nosaltres, perduts entre França i Espanya (amb Andorra com una mena de far al mig), només hi ha un possibilisme practicable: deixar de ser una comunitat lingüística subsidiària. Aleshores s'acabaran els brams d'ase de la RAE i el català no trobarà obstacle per entrar al programa Lingua.

Bernat Joan i Marí